

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

36 de aliis Magistratibus quibusdam per Satyram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

9 cariatu vrbis Romæ, lib. 6. cap. 15. ¶ Sed neque dicere possumus in vrbe Roma, vel vbi S. Romanus Pontifex existit, vicarium vrbis esse præfectum vrbis. Nam tunc vicarius vrbis accipitur pro iudice ecclesiasticarum personarum seu clericorum, tam in vrbe, quam in diocesi sua ordinaria in iurisdictione, præter ex-
 10 ¶ Sed ¶ & inter vrbano præfectos, vel inter præfecto vrbis subditos, legimus fuisse Magistratus vespertinos, quinque uocatis & ultra Tiberim constitutos, qui possent nocturno tempore, quo apparere Magistratus inconueniens iudicabatur, vices Magistratum obire, l. 2. §. eodem tempore, vers. Et quia Magistratus, de orig. iur. Quorum postea muneri ædiles successerant, d. l. 2. §. deinde Cornelius, vers. Nam præfectus. Fuerant & rursam in vrbe Triumviri incendiurum nocturni, qui excubias agerent noctu, ne incendia fierent, l. 1. de offi. præf. Vigil. lib. 1. P. tit. 15. ¶ Et cum præfecto annonæ, & præfecto vigiliæ in vrbe constitutus, non quidem ut Magistratum gererent, sed ut vilitati vrbicæ consulere-
 11 ¶ ne incendia fierent, l. 1. de offi. præf. Vigil. lib. 1. P. tit. 15. ¶ Et cum præfecto annonæ, & præfecto vigiliæ in vrbe constitutus, non quidem ut Magistratum gererent, sed ut vilitati vrbicæ consulere-
 12 ¶ cludis. ¶ Nocturnis ¶ etiam operis inferuit dicitur apud eundem Cassiodorum, idem eodem l. 7. c. 15. Comes Romanus, dum enim de comitibus Romanæ formulæ agit, tradit, comitem eum & eius comitibus milites in vigilare debere nocte, ne statne dimouerentur locis suis, vel sepulcorum monumenta furto auferrentur, & debere insidiantes priuatorum fortunis & mœnibus punire, rei veritate discussa.

De aliis Magistratibus quibusdam per Satyram.
 CAP. 36.

- 1 Facialium collegia, & potestas.
- 2 Prouosts des Marechaux qui, & munus, nu. 3.
- 4 Lieutenants criminels, & eorum notio.
- 5 Quæstores seu inquisitores curiarum.
- 6 Inquisitores criminum a quibus & qua puritate fieri debeant, & num. 7.
- 8 Duumviri, & Triumviri capitales.
- 9 Magistratus circa curiam & ornatum mulierum.
- 10 Magistratus Gallie qui essent antiquissimi.
- 11 Iudices antici.
- 12 Comes rerum priuatarum, & eius iurisdictione.
- 13 Prouost de l'hostel, quis in aula principis.
- 14 Confessoris regii potestas.
- 15 Ecclesiastica iurisdictionis gradus & species, remissive.
- 16 Archi-Magistratus Græcorum, qui, & eorum potestas.
- 17 Collegiorum & corporum, ut & artificum proprii iudices.
- 18 Conservatores scholasticorum privilegiorum.

Longum ¶ ad modum esse, si species omnium Magistratum Romanorum, & aliarum gentium vellem ad amissum persequi, & fere etiam superfluum. quando, vt noties dixi, Magistratum & Iudicum definitio, iurisdictione & numerus ex arbitrio principum pendeant. Per Satyram & veluti indicando adhuc

præter superiores quosdam præferam. Romæ itaque erat collegium Facialium, quos Græci dicebant *επιπρωτες*, si scelerati erant ex præstantissimis familiis fungebanturque per omnem vitam eo sacerdotio, sacrum Magistratum hos gerere dixerunt: cuius fertur auctor Numa. Cum enim videret inuoluntate bellum cum Fidenatibus, nisi res ex agris Romanorum raptas mallet sine bello reddere, Facialium hæc officia induxit, quæ darent operam ne Romani vili fœderata ciuitati iniustum bellum inferrent. Quod si qua prior propter fœderis condiciones aliquid commisisset, legatos agerent, & ver bis primo suum ius repeterent: Quod si dedignaretur facere postulata, tum vero bellum indicerent. Item, si qui illam contra fœdus conquererent iniuriam, causam eorum cognoscerent, & comperito crimine fontes comprehensos lætis darent. Iudicarent item de legatorum iniuriis, & darent operam, vt seruarentur condiciones fœderum, pacem conficerent: si quid Imperatores contra iuramentum peccauissent, cognoscerent, atque expiarent, & alia exsequerentur, quæ præscribit Dion. Halic. in 2. ¶ Erat, ¶ inquit, latrunculator, qui de latronibus vias obfidentibus potissimum cognoscebat, & de aliis criminibus, non de ciuilibus, causis, l. §. de iud. P. Romæ nunc vna ex vicariis Senatoris iudicis Capitolini, latrunculator est, O. Man. West. lib. 2. Intrad. in an. Rom. actio. ca. 15. Sunt in Gallia Iudices criminales & Subpræfecti palatii & rogati, qui criminibus expungendis, inquirendis, & puniendis vacant, & paludati dicuntur Prouosts Marechaux, de quibus diximus alibi, lib. huius Syntrigm. ca. dum de Magistratu dignitate locuti sumus, a quibus præfecti sunt alii prouincias dicti, olim Prouosts prouinciarum: nunc mutato tantum nomine Vicefenschaux. Vbi alibi. Prouosts prouinciarum. Quæ certe vices Senarchorum in suo munere agunt, & ideo recte Subpræfecti etiam Senarchorum dicuntur. Et meretur hoc officium nobilium hominum ministerium, qui neque odio, nec amicitia, nec auaritia ducuntur, qui vobis sibi eligant comites: accedere enim potest & vitiâ non fiat, ipsoferre præpositos persequendis & expellendis prædonibus & latronibus constitutus, in prædones & latrones conuerti, & vias obfident, idque eo facilius quoniam necandi & suspendendi potestatem habent. Vnde constitutio regia sancti Henrici hæc malo prospectum est, ne quem prius morte afficiant comprehensum, quam consilio proximorum sedis iudicis rogati criminibus & reum, & crimen commanuerint, cons. Henr. II. mens. Nouemb. ann. 1154. art. 18. & 21.

¶ Loco ¶ thorum fuerunt aliquando Subpræfecti Senarchi palatii dicti, Lieutenants du Seneschal de robe courre, qui intererat iudicibus quæstionum criminalium, in sedibus seu curiis Senarcharum, vide cons. Henr. II. mensis Martii, de la creation du Lieutenant de robe courre. anni 1154. & in cons. an. 1154. Nouemb. eius illorum, potestas, ponitur. Horum præpositum Marechallorum munus est, & prouocatas perambulare & iustrare, curare vt itinerata sint a latronibus & erroribus, inquirere in eos, comperptos prehendere, & num sint fæz iurisdictionis ex utere. Longum esset omnia istius muneris recensere, & frustra fieret, cum extent de horum iurisdictione & formula iudicandi, constitutiones regie Francisci I. anni 1536. Henrici II. an. 1149. & 8. Nouemb. 1154. Carol. 9. in cons. an. 1566. art. 41. & 42. & cons. Carol. 9. an. 1563. de l'establissement de Vicefenschaux. Molinensium ann. 1566. art. 41. 42. Aureliacens. arti. 7. 1. & cons. 1561. ¶ Togatis ¶ vero Subpræfectis latrunculatoribus, iurisdictionem esse notant vel pragmatici, de criminibus omnibus cum consiliis fæz sedis cognoscere. ¶ Etant ¶ cum his olim, & alibi nunc Quæstores criminales, item & ciuiles, qui inquisitiones facerent, læ hoc munus & onerosum populo & superfluum vltim est, cum & propriū sit iudicis ipsius criminum, inquirere, e. inquisitionis, de accus. l. congruit de offi. præf. P. postea cognoscere & iudicare. Exitat creatio Subpræfectorum criminum in iud. b. Senarcharum & præficialium curiarum, Henrici II. mensis Maii, an. 1152. ¶ Ceteri ¶ & adhuc remanet aliud officium iudicandi in pils Ludis, 6 de his qui a fide aberrant, cuius Iudices non alio nomine, quâ inquisitoribus hæreticæ prauitatis, dicuntur, & ipsa notio, inquisitor, e. in fidei fauorem, §. ca. statum, §. ca. ut officium, 10. ca. inquisitor, 16. ca. ut inquisitor, 18. de hæret. in 6. cum sim. ¶ Quamuis ¶ non diffitear, aliquando generales inquisitiones committi aliis quam iudicibus posse, vt inquirant & referant crimina iudicibus, tum in foro spirituali, ca. qualiter & quando, in 1. 17. de accusat. tem temporali, in quo aliquando erant curiosi, delatores, & iusticiarius rei causa, vt abunde dæuimus, lib. 2. cap. 4. istius Syntrigmatis. Tutius tamen arbitror, propter concussions & remeta-

